

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

D[omi]nica post octauas pe[n]tecostes Octaua Euangeliu[m]. Attendite a
falsis pro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A Primo: qz ibi fuerūt quāq panes / hic ve-
ro septē. Seco: qz ibi fuerunt hoīdeaci/
hic vero triticei. Tertio: quia ibi fuerunt
duo pisces solum / hic vero plures / et pau-
ci et parui. Quarto: quia ibi sedērūt sup-
fenuz / hic vero sup-
terraz. Quinto: qz
ibi fuerūt quāq mi-
lia hominū ad mā-
ducandum / hic ve-
ro quatuor milia.
Sexto: quia de il-
lis duodecim co-
phini fragmento/
rum fuerunt eleva-
ti / hic autē septem
spōre fuerunt ele-
vate plene.

Postilla

A Etten-
dite a falsis p-
phētis qui vēnient ad
vī. Matthēi. vii.
Luce. vi. Historia
huius euangelij sa-
cta est anno christi
xxi. i. Idus Iulii.
feria. v. luna. xv). i
dictioe. iii. Unū ini-
tiū illius euangelij
scribit sc̄tus Mat-
thēus in eo. cap. Q
christus dixit disci-
pulis suis: Omnia
quectūs vultis ve-
faciat vobis homi-
nes: et vos facite
eis similiter. Nec
est em̄ lex et pphēt. Intrate per angustas
portas: qz lata est porta et spacioſa via q
ducit ad pditionem: et multi sunt q intrat
per illam: q angusta porta et arta via q
ducit ad vitam: et pauci sunt q inueniunt
eā. Et postmodū statim sequit euangeliū
bodiernum. Attendite a falsis pphē-
tis. In hoc euangeliō docet dñs fideles
suos diligēter cauere a falsis prophetis et
pveris christianis: q verbis consitent

deū: et factis negāt: ergo dicit: a **C**attē
dite. i. diligēter cauete. b **C**a fallis p-
phēt. **G**o: i. a deceptoribz / hereticz / hy-
pocritis et falsis christianis / et h̄mōi: et b
ideo: ne tales corrupta via sua et malo-

ribus / fideles al-

lificant ad mala: et

singulariter admō-

net eos cauere sibi

ab hypocritis / di-

c **C**ui vēniūt

ad vos in vesti-

ouīū. i. simulatiōe

exteriorē sc̄titatis.

d **C**Intrinsecus

aūt sūt lu. rapa-

ces. qz interiōe lune

pleni mālo: simulā-

tes exteriorē sc̄titā-

tē, pp̄ter ināne glo-

riā et mādāna lau-

dānt, pp̄ter tēpo-

ralia aliq cū alioz

dāno. e **C**A fru-

ctibus eoz. i. ogi-

bus. f **C**ognos-

sc̄tis eos. fz fi-

naliter: quia hypo-

critē et hereticī diu-

latere non p̄nt/ qn

erūpant in aliq fz

gno/ qd se pdāt:

sicut nunqz vel vir-

pōt ignis abscondi-

qfumū nō remis-

cat: sic simlator vir-

pōt diu latere qn si-

gno/ vbo vel ope-

seipsum ostendat.

g **C**undād colligūt de spi. vuas. i.
oga iusticē. b **C**aut de tri. ficus. i. bu-
milis coueratiōis ad deū. i **C**ic om-
nis ar. bona. i. bō babes bona volūta-
tē. k **C**fruct'bo. facit. Ly. qz talis ve-
sic semp facit op̄ bona. Unū Orige. Ar-
bor bona ē bonus hō babes bona volū-
tate: radices sunt cogitatiōes: folia / vba:
fructus / op̄a. Notandū: q hō bonus pōt
bonā volūtātē deserere: et sic mala arboz

93

Contra. VIII. post octa. pēte.

Euāg. Matthēi. VII. b. in medio.

Lo tēpo-
re: Birit ie-
sus discipu-
lis suis: At
i. attēte cauete.
tendite a fal
s doctoribz et he-
pocritis. sis pphēt q
sons apparentes sancti.
vēniūt ad vos in restūmēt ouīū: e
in corde et intentione cogitant ad malum
intrinsecus autē sunt lupi rapa
operibus.
ces: a frūctibus eorum cognosce
s nōne colligere possunt. s mala vita
tis eos. Mūquid colligūt de spi-
s id ē bona op̄a. s i. mādāna querlatōe. s dul-
cedinem devotionis.
nis vuas / aut de tribulis ficus? b
s a simili.
Sic omnis arbor bona frūctus k

Dñica. VIII. post octanas Pentec.

Esteri: verbi gratia. Iudaeus dñi in vocatiōne apostolica permanēt; bona arbor fuit: et postmodum malum fructum prouulit quando christus tradidit. Magdalena in primis mala arbor fuit quādo peccauit: et postmodum bona arbor qđ penituit: et sic tunc bonum fructum protulit.

Contrafactualis sententia: id est hō habēs mala voluntate: iste semper facit malum actū.

Ter. 19. **C**onclavis sententia: id est ex dicta p̄ficiū: qđ ē grauiſſimā in dānatis suppliātiā.

Et in ignē mittet. **I**gitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.

Facit fructum bonum excidetur ad cōburendū: et sc̄z pdidit ex similitudine: et in ignē mittet. **I**gitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.

Non omnis qđ dicit mihi domine ore. domine intrabit in regnū celoz:

Sed qui facit voluntatē patris mei qui in celis est: ipse intrabit in regnum celorum. **T**ertio: qui facit voluntatē patris mei qui in celis est: qui haberet verā fidē christi in corde: eandē cōfites ore: et cū opa opera ad fidē p̄tinētia: et maxime qui seruat mandata dei. **T**alis dicit ter dñe: et talis facit voluntatē dei: et sic consequenter.

Ipsa intrabit in regnum celorum. **Vñ.** Si vis ad vitā ingredi serua manda ta. **C**irca p̄sens euangelīū ybi dicitur.

Omnis arbor bona bonos fructus facit. **H**otadū. qđ Hugo d'prato dicit: qđ opus virtutis dicit bona. ppter qđ. **P**rimo: qđ est a bono. s. deo. **D**oc patet: qđ ipse est optimū et summā bonū. vnde dicit: **D**ia opa nra ogatus es nobis dñe. **O**pera mala sunt a diabolo instigāte: et a mala voluntate operātis. **Vñ** dicit. **D**ead ē pater eius. **S**econdo qđ pcedit de loco bono. s. de celo. **Vñ** dicit. **O**mne datū optimū: et omne donū p̄fert. **D**atum deservit et de sc̄z. **T**ē procedit de corde bono. **Vñ** dicit. **B**onus homo d'bono thesauro cordis sui p̄fert bonum. **D**atum autem opus de malo procedit: scilicet de regione demoni: de concupiscentia carnis: et de malitia mundi. **Vñ** dicit. **Z**o/ **T**utus mundus sumus ligno postus est.

Tertio: quia facit hominē bonum. **M**bil em̄ est quod facit hominē bonum nisi opus virtutis: neqz dignitas: neqz diuitiae: neqz scientia: neqz aliquid aliud. **A**n̄de aristoteles. **ii. Ethicoz.** **A**lritis est q̄ habentē bona facit: et opus eius laudabile reddit. **D**atum autem opus hominem malū facit: qui tamen naturaliter bonus est. **Vñ** dicit. **F**acti sunt abominabiles sicut ea que dilixerat. **Quarto:** bonū opus omnibus placet: et sapit habētibus rectum: et nō infectum gustum. **N**am bonū est quod omnes homines appetunt. **Vnde** Boecius de consolatione philosophie. **G**entibus hominū naturaliter inferta ē cupiditas veri boni. **T**ē ipsiſ

A malis bonum opus. videtur bona: quis interdū propter corruptionē gustus non sapiat ipsius malis. Unde pater q̄ bonum opus deo & hominibus placet. Unde dīc: dilectus deo & hominibus moyses:

rat & iniūtus ē. Hoc euangeliū legit in q̄ dragesima/sabbato an dñica oculi. Tūc postmodū sequit euāge. hodi. a Cho-
mo quidā. Ly. i. ipse deus p nobis hō
natus. b C̄erat diues. q̄ ipsius sunt

egli & terra et oja
in eis p̄tēta. vnde:
Dñi est terra & p̄le p̄t. 25.2

nitudo eius: orbis
terrā et viuēst
qui habitant in eo.

c C̄ui habe-
bat villicū. Lyr.
dispensatōrē cui tra-
didit bona sua ad
dispensandū: et sic
quilibet hō est villi-
cus dei: eo q̄ deus
euilibet homini cō-
mittit ad gubernā-
das & ad volunta-
tem dñi sui dispen-
sadas triplices res

sc̄ tēpōales/ cor-
pus & anima: et hoc

est cōtra illos q̄ dī-
cunt: Ego sum dñs
omni facultati mea-
rum. Vñ Ambro.

Bona hois nō sōt
que secum ferre nō
pōt. d C̄et hic

diffamatus est
apud illū q̄t dis-
p̄sasset bona il-
lūs. q̄d frequenter

cōtingit q̄t q̄s ma-
le utiē his q̄ ei a deo cōmissa sunt: sc̄ expē-
dendo in supbia/ia crapula/ia luxuria: et

sic de alijs: vel vires sui corporis in p̄cis
cōsumit. e C̄et vocauit eū. Bor. Go-

cat dñs quilibet hoīem inspiraciōb̄ intē-
rius/p̄dicationib⁹ exterius/basilicis/fla-
gellis/ & incutiēdo terrorē extremi iudicis

& timorem eternē dānatiōis. f C̄et ait
illi: qd̄ hoc audio de te. q.d. et ne hoc

vez: dissipati ep̄alit: inq̄nasti corp⁹: & an-
mā in p̄cis tuis occidisti. g C̄rede

rōnē villica. tue. quod erit i morte ho-

* 4

B Dñica. IX. post octauas
pentecostes. Euāgeliū Luce
XVI. a. in principio.

E Nil-
lo tem-
pore. Dixit
jesus disci-
pulis suis.
parabolam
banc: Hō/ a
mo quidaz
erat diues. b

sid est puratorē.

qui habebat villicū: et hic diffa-
satus est apud illum/quasi diffi-
passer bona illius: et vocauit eū: c
malum.
et ait illi: Quid hoc audio de te: f
compottū. dispensationis.

reddē ratiōem villicationis tuę. s

B Postilla
Dom
quidaz
erat di-
ues tē.
Luc. xvi. Historia
huius euāge. facta ē
anno christi. xxxij. v
kalēd. octobris. dñica. luna. xiii. inditione
v. Nec initū illi euāgeliū scribit sanctus
Lucas de filio p̄digo: q̄ dissipatō omnes
substantiā suā viuēdo luxuriofē: & post
modū cepit egere: & cupiebat implere vē-
trē suū de siliquis q̄s porci māducabant:
& nemo illi dabat. Qui surgens venit ad
patrē suū dicens: Pater peccauit in celū &
corā te: iam nō sum dignus vocari filius
tuus. Et quō pater cum gaudio suscepit
eū: & fecit coniuīū solēne/dicēs: Hic fili-
us meus mortuus erat et reuipit perie-